

Bijlagen bij 'Onderwijskundig advies scholingsplan voor prenatale screening'

Bijlage 1	Verantwoording werkwijze	2
Bijlage 2	Format uitwerking kennisbasis	4
Bijlage 3	Analyse van de huidige situatie	5
Bijlage 4	Onderwijskundig kader	8
Bijlage 5	Marktverkenning	10
Bijlage 6	Notulen klankbordgroep	21
Bijlage 7	Notulen werkgroep Voorlichting&Deskundigheidsbevordering	25

Bijlage 1 Verantwoording werkwijze

Om tot een gedragen advies scholingsplan voor de counselors met betrekking tot prenatale screening te komen hebben we in onze werkwijze de verschillende stakeholders (verloskundigen, regionale centra, gynaecologen, echoscopisten, trainers van huidige scholingen, vertegenwoordigers van de verschillende beroepsgroepen uit de verschillende regio's) steeds meegenomen. Zo hebben we samen met hen in co-creatie de inhoud en de inrichting van de scholing kunnen vaststellen. Dit was een iteratief proces; aan de hand van een voorstel vroegen wij feedback en kregen input op basis waarvan we weer aspecten hebben bijgesteld. De werkwijze om tot dit advies te komen bestond uit de volgende stappen:

1. Analyseren van de huidige werk- en leersituatie.

Door middel van de analyse van de huidige werk- en leersituatie zijn we nagegaan wat veranderd moet worden voor het waarborgen van de kwaliteit van counseling door het optimaliseren van de scholing. Dit hebben we gedaan aan de hand van het onderzoek van Blauw uit juli 2019. Hierin is in opdracht van het RIVM-CvB de implementatie van de kwaliteitseisen voor counseling prenatale screening onderzocht. De sterke- en ontwikkelpunten hebben we aangevuld met feedback van de klankbordgroep, de werkgroep Voorlichting en Deskundigheidsbevordering en gesprekken met andere belanghebbenden en betrokkenen. We zijn aan de slag gegaan aan de hand van de volgende vragen:

1. Wat zijn de kenmerken van de counselors? En hoe leren zij?
2. Wat wordt er beoogd de doelgroep te leren?
3. Op welke wijze draagt het huidige ontwerp bij aan de gewenste leeruitkomsten?
4. Zijn de gewenste leeruitkomsten, de toetsing en de manier waarop de leeractiviteiten uitgevoerd worden in lijn met elkaar?
5. Hoe draagt de huidige inrichting van de scholing al dan niet bij aan de transfer van wat er geleerd wordt naar de praktijk en de verbetering van de kwaliteit van de counseling?
6. Hoe zorg je voor een ontwerp dat duurzame en doorlopende ontwikkeling van de counselingsvaardigheden bevordert?

2. Vaststellen van de benodigde bekwaamheden.

Uit de analyse van de huidige situatie bleek dat er behoefte is aan een duidelijk raamwerk over wat er onder counseling prenatale screening wordt verstaan. Bovendien is dit essentieel om scholing te kunnen ontwerpen. Vanuit de onderwijskundige literatuur over lerende professionals is er gekozen om te werken met leeruitkomsten. Een leeruitkomst beschrijft wat een professional geacht wordt te weten, te begrijpen en te kunnen toepassen na afronding van het leerproces¹ en biedt ruimte om in het leerproces meer regie aan de lerende te geven. De leeruitkomsten samen vormen de bekwaamheid die nodig is voor de counselors om kwalitatief goede counselingsgesprekken te voeren. Deze leeruitkomsten zijn tot stand gekomen op basis van een analyse van de huidige situatie, de

onderzoeken over counseling, de gesprekken met de klankbordgroep en de werkgroep Voorlichting en Deskundigheidsbevordering.

3. Inrichting van de leersituatie en borging

We zijn tot de inrichting van het scholingsplan gekomen door onderwijskundige theorie over lerende professionals toe te passen binnen de counselingcontext. Hierbij hebben we gekeken naar hoe professionals leren en welke vorm en aansturing leidt tot de meeste impact op het (bij)leren van de gewenste bekwaamheden. Door het toepassen van de theoretische concepten over leren en lerende professionals in de context van de counselors, zijn we samen met de verloskundigen, echoscopisten en gynaecologen (of vertegenwoordigers vanuit de beroepsgroepen) gekomen tot een aantal uitgangspunten voor de inrichting van het scholingsplan. Op basis hiervan zijn de verschillende onderdelen van het scholingsplan verder inhoudelijk uitgewerkt. Ook is een voorstel gemaakt hoe zowel de kwaliteit van de scholing als de kwaliteit van de counseling geborgd kan worden. We hebben deze onderdelen van het scholingsplan en voorstellen m.b.t. de borging tussentijds met de werkgroep Voorlichting en Deskundigheidsbevordering besproken. Met de verschillende stakeholders is de betekenis ervan goed doordacht en meegenomen in het advies.

4. Marktverkenning voor scholingsaanbieders counseling (prenatale screening)

Om genoeg vertrouwen te krijgen in het mogelijke aanbod rondom counseling voor prenatale screening hebben we een verkenning gedaan. We hebben diverse gesprekken gevoerd met verschillende (mogelijke) aanbieders van scholing voor prenatale screening met betrekking tot de kennis, vaardigheden en reflectie (leeruitkomsten). Hierbij hebben we, in aansluiting op het kwaliteitsregister van de KNOV, scholingsaanbieders gevonden en bevestigd die onderdeel zouden kunnen zijn van het scholingsplan. Deze verkenning is niet compleet, maar gaf genoeg vertrouwen dat er genoeg deskundige scholingsaanbieders zijn en er belangstelling is om dit te organiseren voor de 2700 counselors.

5. Draagvlakonderzoek op basis van advies scholingsplan

Vanuit de uitgangspunten en het onderwijskundig advies voor de inrichting van het scholingsplan werd er onder de totale doelgroep een draagvlakonderzoek uitgezet. Hiervoor is een enquête ontwikkeld en zijn de uitkomsten daarvan in focusgroepen verder uitgediept.

6. Communicatieplan en aanbevelingen voor implementatie van het scholingsadvies

Hierin is een aanzet gedaan voor het communicatieplan wat betreft de doelgroepen, de communicatiedoelstellingen en de communicatie-instrumenten. De werkgroep Voorlichting en Deskundigheidsbevordering kan dit verder uitwerken. Daarnaast zijn er aanbevelingen gedaan van acties die er nodig zijn om de inrichting van het scholingsplan verder te organiseren.

Bijlage 2 Format uitwerking kennisbasis

Ingevulde voorbeelden zijn slechts ter illustratie. In het vervoltraject moet dit aangepast, aangevuld en aangescherpt worden.

	Aspecten/voorbeelden
Algemeen	
Wet op het Bevolkingsonderzoek	<ul style="list-style-type: none"> • Het doel van de wet uitleggen. Populatie beschermen tegen bevolkingsonderzoek dat een bedreiging voor de psychische of fysieke gezondheid van individuen kan vormen. • Waarom is deze wet er? Prenatale screening valt onder de wet omdat de wetgever zwangerschapsafbreking niet als behandeling noch als preventie beschouwt. • Recht op niet weten. Counselor kent de achtergrond van deze wet en kan deze plaatsen binnen de brede maatschappelijke ontwikkelingen, juridisch onderzoek en kent de morele grondslag. • Vergunninghouders: De regionale centra prenatale screening (gelieerd aan de 8 academische ziekenhuizen in Nederland) zijn de vergunninghouders volgens de Wet op het Bevolkingsonderzoek (WBO) en sluiten contracten af met de uitvoerders van prenatale screening. Deze uitvoerders zijn (verloskundige) praktijken voor de counseling, (verloskundige) echocentra voor de NT-meting en de SEO en laboratoria voor de serumtest. De regionale centra contracteren alle uitvoerders die voldoen aan de landelijk gestelde kwaliteitseisen. Hierbij gaat het dus ook om het belang om onder de eigen naam als uitvoerder te screenen (en niet studenten dit te laten doen). <p>Meer informatie: wet op bevolkingsonderzoek.</p>
In hoeverre wil je weten of je kind aangeboren afwijkingen heeft?	
Religie en levensbeschouwing	<ul style="list-style-type: none"> • De counselor heeft kennis over diverse religies en levensbeschouwingen en weet welke factoren van invloed zijn op de keuze van de zwangere en haar partner in de keuze van prenatale screening. • De counselor verdiept zich in de achtergrond van de religie en de mate waarin opvattingen de keuze over prenatale screening beïnvloeden.
Verskil in communicatieniveaus	
Wat wil je over eventuele aangeboren afwijkingen weten?	
Kennis over welke aangeboren afwijkingen worden onderzocht	
Kennis over de Levensverwachting en kwaliteit van leven	
Kennis over de Behandel mogelijkheden in of na de zwangerschap	

<i>Weet je welke keuze je hebt in de prenatale screening?</i>	
Geen test	
Combinatietest	
NIPT (nevenbevindingen of geen nevenbevindingen)	
Eerste trimester SEO* (13-weeken echo)	
Het tweede trimester SEO (20-weeken echo)	
Weet je welke informatie deze onderzoeken geven?	
Testeigenschappen	
Betrouwbaarheid	
Juridische kaders en registratie	
Type uitslagen	
Wil je je kind laten onderzoeken/screenen? / Welke onderzoeken wil je doen?	
Instrumenten/tools om keuzemogelijkheden te bespreken	
Wil je meer weten over de hoe en wanneer je de uitslag krijgt?	
Werkwijze communicatie uitslag wordt gecommuniceerd binnen de eigen regio's.	
Wat zijn de mogelijke vervolgstappen?	
Gesprek PND centrum	
Ultrageluid onderzoek (GUO)	
Vlokkentest	
Vruchtwaterpunctie	
(Genetische) diagnostiek	

Bijlage 3 Analyse van de huidige situatie

In de analyse van de huidige situatie brengen we de sterke- en ontwikkelpunten in kaart van het huidige scholingsplan voor prenatale screening. Deze punten hebben we aangevuld met feedback van de klankbordgroep en gesprekken met andere belanghebbenden en betrokkenen. Om de huidige situatie goed in beeld te krijgen, hebben we gebruik gemaakt van het constructive alignment model. Dit model dient ter ondersteuning bij het ontwerpen van een scholingsplan en zorgt voor een logische samenhang tussen de leeruitkomsten, de scholingsinstrumenten en de toetsing². We geven hieronder achtereenvolgens van de Leeruitkomsten, de scholingsinstrumenten en de toetsing de sterke- en ontwikkelpunten van de huidige situatie (najaar 2020):

1. Leeruitkomsten: wat wordt er beoogd te leren?

Sterke punten

- Concrete beschrijvingen

Hoewel de beschrijvingen van beoogde eindkwalificaties divers zijn in gebruikte terminologie bevatten zij een concrete weergave van wat de counselor kent, begrijpt en kan. De beschrijvingen zijn dan ook goed bruikbaar als input voor het omschrijven van leeruitkomsten.

- Aansluiten op informatiebehoefte en waardevrij communiceren

Een goede relatie tussen counselor en cliënt is voorwaardelijk voor zowel informatie-uitwisseling als hulp bij besluitvorming. De opleiding en kwaliteitseisen voor counselors lijken ervoor gezorgd te hebben dat counselors, meer dan in 2011, aansluiten op de informatiebehoefte van hun cliënten en ondertussen onverminderd een goede relatie met hen opbouwen³. Hoewel de steekproef klein was, is de aandacht die er aan wordt geboden in de training dus terecht. In de beoogde leerresultaten wordt er ook een beroep gedaan op deze vaardigheden.

Ontwikkelpunten

- Diversiteit in beschrijvingen

De eindtermen van de scholing zijn niet eenduidig. De termen waarin de beoogde leerresultaten zijn omschreven zijn divers (competenties, vaardigheden, kennisniveau, eindtermen, leerdoelen etc.). Om eenduidigheid te creëren, is het van belang om zowel de terminologie als de inhoud op elkaar af te stemmen.

- Gewicht van de counselingsscholing

Voor counselors is het niet helder waarom deze eindtermen zo zwaar wegen in relatie tot hun andere taken in het beroep⁴. Bij het beschrijven van de leeruitkomsten (en de rest van het scholingsplan) is het van belang om deze ook te bezien vanuit hun totale professie. Welke andere "soort counseling" vraagt de prenatale screening in relatie tot andere counselingsvaardigheden binnen het beroep?

- Up-to-date kennis

Vanuit de werkgroep Voorlichting en Deskundigheidsbevordering werd aangegeven dat het van groot belang is dat de counselors op de hoogte zijn van de meest recente ontwikkelingen op het gebied van prenatale screening. Het is niet helder wat precies de kennisbasis is waar een counselor over moet beschikken. De e-learning module bestaat uit heel veel informatie en de samenhang en herkenbaarheid vanuit de praktijk is niet altijd helder.

- Van voorlichting naar counseling

De klankbordgroep geeft aan dat de 'framing' van counseling verkeerd is weggezet. Tijdens de training is het heel erg gericht op voorlichting geven, terwijl counseling veel meer een actief gesprek is. De nadruk van de counseling moet daarom gaan van voorlichtingsgesprek naar een gesprek waarin tweerichtingsverkeer plaatsvindt en de counselor de zwangere ondersteunt bij het maken van een weloverwogen keuze wat betreft prenatale screening. Dit houdt onder andere in dat er ook meer nadruk komt te liggen op het exploreren van de kernwaarden van de zwangere en haar leven, voorafgaand aan de mogelijke toelichting over prenatale screening. In de praktijk is hier niet altijd sprake van.

- Verschil basis- en verplichte scholing

In het trainingsaanbod is onderscheid gemaakt tussen de basisscholing counseling en de verplichte scholing. Het verschil in trainingsaanbod impliceert dat er een verschil zou zijn in beginniveau. In de beschreven leeruitkomsten is geen onderscheid gemaakt tussen deze niveaus. Uit de klankbordgroep bleek dat een onderscheid in niveaus ook niet wenselijk is, omdat elke zwangere goede counseling verdient.

- Weinig aandacht voor reflectie

Uit het onderzoek van Haverlag en Van Loon⁵ blijkt dat counselors niet per definitie afwijzend staan tegenover het reflecteren op hun functioneren. Sommigen vinden dit zelfs zeer positief. Ze vinden het van belang dat ze inhoudelijke feedback krijgen op hun functioneren, wat vervolgens kan bijdragen aan kwaliteitsverhoging. Door de klankbordgroep wordt beaamd dat er belang gehecht wordt aan reflectie. Op dit moment hebben counselors het gevoel dat zij zich moeten bewijzen, "Graag wat meer vertrouwen in de verloskundigenbranche" (Haverlag & Van Loon, 2019, p.34). Hoewel counselors het reflecteren op hun vaardigheden dus als leerzaam ervaren, blijkt dit niet uit de huidige genoemde eindtermen. Deze zijn nu gestoeld op het uitvoeren van de vaardigheden en niet zozeer op het kritisch reflecteren op je eigen vaardigheden/handelen.

1 Constructive alignment gaat uit van een resultaatgerichte benadering. Vanuit de beschreven leeruitkomst ga je na welke scholingsinstrumenten dit gedrag stimuleren en wat een passende 'toetsing' is. Wanneer in de leeruitkomst bijvoorbeeld het belang van reflectie naar voren komt, zegt dit ook iets over de leeractiviteiten die de lerende onderneemt en de wijze waarop de lerende dit aantoonst.

2 Voor meer informatie zie: Biggs, J. (2011). *Teaching For Quality Learning At University* (Society for Research into Higher Education) (4de editie). Open University Press.

3 Martin, L., Hoiting, M., & Gitsels-van der Wal, J. (z.d.). Zingevende counseling over prenatale screening op aangeboren afwijkingen. <https://www.verloskunde-academie.nl/wp-content/uploads/2017/11/Visie-op-counselen-1-november-2017.pdf>

4 Haverlag, R., & van Loon, J. (2019). *Counselors aan het woord over de kwaliteitseisen prenatale screening*. Geraadpleegd van <https://www.pns.nl/sites/default/files/2020-01/23389-6%20-%20Blauw%20Research%20-%20RIVM%20-%20Evaluatie%20implementatie%20kwaliteitseisen%20voor%20counseling.pdf>

5 [files/2020-01/23389-6%20-%20Blauw%20Research%20-%20RIVM%20-%20Evaluatie%20implementatie%20kwaliteitseisen%20voor%20counseling.pdf](https://www.pns.nl/sites/default/files/2020-01/23389-6%20-%20Blauw%20Research%20-%20RIVM%20-%20Evaluatie%20implementatie%20kwaliteitseisen%20voor%20counseling.pdf)

- Aandacht voor counseling op maat

Resultaten laten zien dat, ter optimalisatie van de counseling, wellicht de meeste winst te behalen is door counselors te leren counseling op maat te bieden⁶. Hierbij gaat het om bewustwording, maatwerk en counselen in complexe contexten (taalproblematiek, diversiteit in achtergronden, ethische dilemma's etc.). De reguliere vaardigheidstraining voor counselors beoogde deze vaardigheden aan te leren. Evaluaties hebben echter laten zien dat aan deze doelen veelal niet gewerkt kon worden tijdens de scholing, omdat andere, meer voorwaardelijke communicatieve vaardigheden eerst aandacht behoeften⁷. Het is van belang dat dit geëxpliciteerd wordt in de beschreven leeruitkomsten. Counselors willen zelf eigen casuïstiek kunnen aandragen in de scholing, zodat zij leren te counselen in hun eigen context. Zij willen meer keuzemogelijkheden en autonomie in de vaardigheden die worden aangeboden in de scholing.

- De uitslag geven

Het bespreken van de uitkomst van de screening behoort tot de taken van de counselor. Hier is nog onduidelijkheid over bij de counselors. Ook zijn er nog vragen over in hoeverre de counselor kennis moet hebben over het doorverwijzen naar verschillende andere professionals en over het bespreken van nevenbevindingen. Er werd hierbij aangegeven dat bepaalde afspraken omtrent het doorverwijzen kunnen verschillen tussen regio's. Vanuit de klankbordgroep werd aangegeven dat dit onderdeel van counseling een waardevolle toevoeging is aan de leeruitkomsten⁸.

2. Scholingsinstrumenten: hoe worden leeractiviteiten ingericht?

Sterke punten

• Feedback

De feedback die gegeven wordt op de ingestuurde filmpjes van traintool, tijdens trainingen en cursussen wordt als positief ervaren. Onduidelijk is wat de cursisten doen met de feedback en hoe dit wordt geïntegreerd in hun werk.

• Na afronding vaardigheidstraining positieve reactie

De vaardigheidstraining vindt men zinvol als men er eenmaal is. Voorafgaand ziet men het nut van de training niet zo.

• Inhoud basisscholing

Over de inhoud van de basisscholing is goed nagedacht. Dit is te zien in het draaiboek dat is ontwikkeld om de inhoud van de basisscholing goed op elkaar af te stemmen.

Ontwikkelpunten

• Weinig keuzemogelijkheden

De keuzemogelijkheden in leeractiviteiten zijn beperkt en te weinig afgestemd op het niveau van professionals en de wijze waarop zij leren. De klankbordgroep onderschrijft dit en benadrukt dat er een gebrek aan autonomie en keuzevrijheid wordt ervaren. Vanuit de klankbordgroep

wordt daarom aangegeven dat er behoefte is aan pragmatische, nuttige en efficiënte scholing. Ze vinden het daarbij belangrijk dat de scholing bijdraagt aan het verkrijgen van inzicht in je eigen niveau, zodat de urgentie van de scholing wordt ingezien.

• Samenhang

Deelnemers van de klankbordgroep gaven aan dat ze praktische haalbaarheid van de scholing belangrijk vinden. De scholing moet aansluiten op hun verworven competenties en nog te ontwikkelen competenties die van belang zijn bij de counseling van PNS. Dat houdt in dat zij graag zien dat de scholing niet 'weer iets nieuws of extra's' is bovenop hun huidige scholingsplan met betrekking tot PNS. Bovendien zien zij juist graag iets wat afgestemd is op het totale pakket aan bij- en nascholing en kwaliteitseisen voor verloskundigen en counselors ten behoeve van de te behalen accreditatiepunten. Dit houdt tevens in dat het aantal te behalen punten voor PNS scholing in verhouding staat met het totaal aantal punten wat de verloskundige moet behalen. Ook is er onduidelijkheid over de motivatie achter de verschillende leeractiviteiten en wat de verschillen en overeenkomsten zijn tussen de bijbehorende scholingsinstrumenten.

• Meer aandacht voor intervisie en reflectie met elkaar

Vaardigheidsscholing voor counselors, die zich specifiek richt op het bieden van hulp bij besluitvorming en waarbij ook nadrukkelijk aandacht is voor intervisie en reflectie, draagt bij aan verdere optimalisatie van de counseling. Daarnaast lijkt het zinvol in het materiaal voor counselors het belang en 'het hoe van hulp bij besluitvorming' te verhelderen. Dit kan vanuit bijvoorbeeld een theoretisch kader dat beschikbaar is voor het bieden van autonomie support in de gezondheidszorg setting. Zowel deelnemers van de klankbordgroep als van de werkgroep Voorlichting en Deskundigheidsbevordering brachten naar voren dat zij het deel 'intervisie' missen in de scholing. De klankbordgroep vond het belangrijk om contact met elkaar te hebben, kwesties met elkaar te kunnen delen en te oefenen met en leren van elkaar²⁶.

3. Toetsing: hoe rondt de counselor de training nu af en hoe wordt de kwaliteit nu geborgd?

Sterke punten

- Feedback opgeleide coaches

Counselors krijgen in traintool feedback van opgeleide coaches, met een achtergrond in verloskunde. In de feedback staat een totaalscore en score per competentie. Daarnaast is er geschreven feedback waarin beschreven staat wat goed gaat en er worden tips gegeven.

Ontwikkelpunten

- Van kwantitatief naar kwalitatief

Op dit moment staan de counselors, die deelgenomen hebben aan de klankbordgroep, nog maar in beperkte mate achter de kwaliteitseisen voor counseling van prenatale screening, waardoor de implementatie tot dusver

⁶ Martin, L., Hoiting, M., & Gitsels-van der Wal, J. (z.d.). *Zingevende counseling over prenatale screening op aangeboren afwijkingen*. <https://www.verloskunde-academie.nl/wp-content/uploads/2017/11/Visie-op-counselen-1-november-2017.pdf>

⁷ Haverlag, R., & van Loon, J. (2019). *Counselors aan het woord over de kwaliteitseisen prenatale screening*. Geraadpleegd van <https://www.pns.nl/sites/default/files/2020-01/23389-6%20-%20Blauw%20Research%20-%20RIVM%20-%20Evaluatie%20implementatie%20kwaliteitseisen%20voor%20counseling.pdf>

⁸ Zie hoofdstuk 3.1 in de huidige bijlage.

niet succesvol is. De reden hiervoor is dat de negatieve impact die de kwaliteitseisen hebben op het werk en de organisatie van de counselors, niet in verhouding staan tot de kwaliteitsbevordering die er mee te halen is⁹. Op dit moment is er geen sprake van een kwalitatieve, duurzame investering in het Leven Lang Ontwikkelen (LLO) van de counselor. Dat wil zeggen dat er momenteel voor een deel gekeken wordt naar bijvoorbeeld het aantal gesprekken in plaats van naar de inhoud. Een duurzame investering wil zeggen dat de kennis en vaardigheden die de counselors opdoen, op de lange termijn bijdragen aan de ontwikkeling en het leren van de counselor.

- Haalbaarheid en betaalbaarheid in één overzicht

Het scholingsproces van de counselors is op dit moment erg intensief om bij te houden, te administreren en is niet overzichtelijk. Ook de counselors zelf geven aan dat ze het prettig zouden vinden om een overzicht te hebben van het totaal aan scholing. Op dit moment missen zij een overzicht in de ontwikkelingen die zij maken, wat er is gedaan en wat nog gedaan moet worden (dashboardfunctie wordt gemist).

- Onduidelijkheid en ondoorzichtigheid over scholingsinstrumenten

Er heerst bij de counselors ontevredenheid over het feit dat zij op bepaalde vaardigheden wel getoetst worden en op andere (in hun ogen soms belangrijkere) niet en over de manier waarop zij getoetst worden. Ook is het voor hen aan de voorkant niet duidelijk wanneer zij op welke competenties worden getoetst, zij het kwantitatief of kwalitatief. De counselors ervaren de kwantitatieve toetsing, zoals het aantal gesprekken, niet als een bijdrage aan de kwaliteit van de counseling. Op deze manier gaat de toetsing aan zijn doel voorbij; het zorgt niet voor meer kwaliteit, omdat de counselors gesprekken bij elkaar moeten sprokkelen om aan de eis te voldoen.

De manier waarop zij getoetst worden voldoet volgens de counselors niet, omdat zij bijvoorbeeld in traintool getoetst worden om in dialoog te gaan en tweerichtingsverkeer te hanteren, terwijl zij zelf in traintool eenrichtingsverkeer ervaren. Ze moeten reageren op een nagespeelde situatie, krijgen geen reactie terug van de spelers; het voelt kinderachtig en niet écht. Het gedrag wat van hen wordt gevraagd bij de uitkomst, is niet hetgeen wat past bij wat zij moeten leren. Ditzelfde geldt voor de e-learning; zij worden getoetst op kennis, maar niet op toepassing van deze kennis.

Bovendien lijken de vaardigheden, kennis en houding op verschillende momenten getoetst te worden in plaats van dat dit geïntegreerd plaatsvindt.

Deze verschillende redenen geven aan waarom op deze manier de kwaliteit van de counseling niet gewaarborgd wordt.

- Leren van en met elkaar

De deelnemers van de klankbordgroep benoemen dat zij graag meer collegiale toetsing willen zien en tussentijds met elkaar willen evalueren. Hier zouden zij graag verschillende mogelijkheden in willen hebben. Zij geven aan dat zij grote waarde zien in het leren van en met elkaar en de intervisie op de werkplek. De werkgroep benadrukt dat het van belang is om de intercollegiale toetsing te benutten en feedback te ontvangen vanuit verschillende invalshoeken. Als suggestie hiervoor worden rollenspellen (met acteurs of collega's) aangediend of de Methodisch Intercollegiaal Overleggen (MIO's) benutten voor intervisie en collegiale toetsing (ITV) met betrekking tot eigen casuïstiek over counselingsgesprekken .

- Communicatie scholing

De klankbordgroep benadrukte dat de communicatie over de scholing niet altijd goed op hen overkomt. De traintool werd ervaren als 'straf' als je je verplichte aantal gesprekken per jaar niet had gehaald. Daarnaast ervaren zij de scholing als een soort controle, waardoor zij het idee hebben dat er geen vertrouwen is in de kunde van counselors. Ook is het voor hen niet duidelijk wat nu echt belangrijk is binnen de scholing. Daarnaast zorgt het gebruik van termen als 'toetsing' of 'beoordeling' ervoor dat counselors het idee hebben gecontroleerd te worden; dit wekt negatieve en onwenselijke gevoelens op bij de counselors. Daarnaast geven de counselors aan dat het voor hen gek is dat ze wel getoetst en gecontroleerd worden op counselingsvaardigheden, maar niet op andere vaardigheden in hun werk zoals het halen van baby's. Het feit dat niet alles (hetzelfde) beoordeeld wordt, roept negatieve gevoelens op. Het is voor hen niet duidelijk waarop ze beoordeeld worden en wat de motivaties achter het instrument daarvoor zijn.

"Ik doe mijn werk goed, daar heb ik nooit aan getwijfeld. Ik begrijp dan ook niet waarom ik het nu ineens anders moet doen." (Haverlag & van Loon, 2019, p.13) 34

Bijlage 4 Onderwijskundig kader

Counselors zijn lerende professionals. Het is belangrijk om bij de inrichting van het scholingsplan rekening te houden met de manier waarop zij het beste leren. Door het scholingsplan hierop af te stemmen, draagt dit bij aan de kwaliteit van het leren en de leerattitude van professionals. Hieronder volgen de kenmerken van lerende professionals waarop is afgestemd bij de totstandkoming van het scholingsplan.

Opgebouwde referentiekaders uitbouwen

Ontwikkelingen op het eigen kennisgebied vragen om nieuwe kennis en kunde, maar ook een mentale transformatie die professionals zelf door moeten maken. De kennis die professionals tot nu toe hebben opgedaan, moeten zij tijdens het leren kunnen verfijnen, uitbreiden of herschikken. Hierbij gaat het zowel om het waarderen van het bestaande, maar het vraagt ook afleren, of juist plaats maken voor iets nieuws¹¹. Dit vraagt om transformatief leren. Het kenmerk van transformatief leren is dat de inhoud deels ingaat tegen de eigen vertrouwde en deels onbewuste betekenisgeving¹². Dit is een ingrijpend leerproces. Het gaat om een paradigmashift waar niet alleen het 'wat' en 'hoe' verandert maar ook 'wie' we zijn¹³. Het is nogal wat om ten diepste te begrijpen en betekenis te geven in de dagelijkse praktijk.

De professional wordt zich meer bewust van zijn of haar huidige referentiekaders (vaste aannames en verwachtingen) wanneer hij of zij duidelijk heeft wát er geleerd moet worden en hoe dit een aanvulling is op de al aanwezige referentiekaders. Dit bewustzijn zorgt ervoor dat het referentiekader meer inclusief, onderscheidend, open en reflectief wordt en in staat om zich aan te passen¹⁴. Hierdoor krijgt een professional beter zicht op welke kennis en waarden zij hun handelen baseren. Om dit in kaart te brengen, is het belangrijk dat de scholing eraan bijdraagt dat counselors inzicht verkrijgen in hun eigen niveau en bestaand referentiekader, zodat zij weten wat nog extra inzet van hen vraagt in het werk.

Om transformatief leren vorm te geven zijn kritische reflectie en -discours (dialoog) binnen een vertrouwelijke band essentieel. Professionals zijn actief bezig met het vormen en transformeren van kennis door met anderen in dialoog te gaan, en niet met het passief ontvangen van nieuwe kennis¹⁵. Dit kan bijvoorbeeld worden gedaan door middel van het feedback geven en ontvangen van collega's.

Competentie, autonomie en relatie

Professionals hebben een sterke natuurlijke behoefte om hun vaardigheden, bekwaamheden en vakmanschap

voortdurend uit te breiden en te versterken, mits zij daar zelf maar invloed op kunnen uitoefenen; het liefst in samenwerking met anderen¹⁶. Dit wordt samengevat in drie basisbehoeften die de professional heeft: de behoefte aan bekwaamheidsontwikkeling (competentie), de behoefte aan zelfsturing (autonomie) en de behoefte aan het leggen van verbindingen met anderen (relatie)¹⁷.

Professionals eisen van zichzelf dat ze de eigen prestaties continu verbeteren (competentie) en streven ernaar de best mogelijke dienstverlening aan hun cliënten te bieden. Deze behoefte aan competentie wordt vervuld wanneer ze het vermogen en de relevante vaardigheden bevatten om hun gewenste en beoogde resultaten te realiseren. Zij hebben de drang en toenemende wens om te weten wat zij doen, waarom zij het doen en waarvoor zij het doen (dit is dus in de communicatie van een scholingsplan heel essentieel). Zij zijn trots op de eigen professe en gaan ervoor staan. Professionals zijn zelf eigenaar van hun leerproces (autonomie) en vervullen deze behoefte door genoeg vrijheid te krijgen en ervaren om hun werk uit te voeren op een manier waar zij zelf achter staan. Leren is daarbij geen geïsoleerde activiteit, maar zij leren van en met elkaar (relatie). Hun behoefte aan relatie wordt verwezenlijkt wanneer zij verbondenheid ervaren met personen die zij belangrijk vinden binnen hetgeen waar zij mee bezig zijn¹⁸.

Aandacht voor reflectie

Bewust worden van je referentiekaders en inzicht krijgen op welke kennis en waarden je je handelen baseert, bereik je niet in een conventionele onderwijs setting waarin informatie toevoegen centraal staat¹⁹. Het leerproces start met het zich bewust zijn/worden van onvrede met vertrouwde patronen. Dit vraagt reflectie op je veronderstellingen. Dat resulteert in oude en alternatieve werk- en denkwijzen onderzoeken en daarover open in gesprek te gaan met anderen. Zo'n proces vergt tijd en een stevige ondersteuning, bij voorkeur naast de dagelijkse werkpraktijk. Door in het leerproces te werken met eigen casuïstiek, zijn professionals beter in staat de transfer te maken naar de eigen praktijk. Hier speelt regie voeren over je eigen leerproces dus ook een belangrijke rol. Evenals het op zoek gaan naar een passende setting om hiermee te kunnen experimenteren. De professionals reageren immers allemaal anders op leersituaties die worden aangeboden. Opleiders zijn er voor de interactie. Een vooropgezet plan vanuit die zienswijze levert waarschijnlijk weinig voorspelbare resultaten op. Wat je hoogstens kunt doen, is leerrijke contexten vormgeven of lerenden ondersteuning bieden bij het vinden van hun eigen weg in complexe probleemsituaties²⁰.

11 Ruijters, M. C. P. (2018). *Queeste naar goed werk (1ste editie)*. Deventer, Nederland: Vakmedianet.

12 Mezirow, J. (2003). *Transformative learning as discourse*. *Journal of transformative education*, 1(1), 58-63.

13 Mezirow, J. (1996). *Contemporary paradigms of learning*. *Adult Education Quarterly*, 46(3), 158-172.

14 Mezirow, J. (2003). *Transformative learning as discourse*. *Journal of transformative education*, 1(1), 58-63.

15 Maich, N., Ploeg, J., Jack, S., & Dobbins, M. (2010). *Transformative learning and research utilization in nursing practice: a missing link? Worldviews on Evidence-Based Nursing*, 7(1), 25-35.

16 Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. (2016). *Handreiking pilots flexibilisering hoger onderwijs*. Geraadpleegd van <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/richtlijnen/2016/11/25/handreiking-pilots-flexibilisering-hoger-onderwijs/handreiking-pilots-flexibilisering+versie+01+d+d++21+april+2016.pdf>

17 Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). *Intrinsic and extrinsic motivations: Classic definitions and new directions*. *Contemporary Educational Psychology*, 25, 54-6 doi:10.1006/ceps.1999.1020

18 Reis, H. T., Sheldon, K. M., Gable, S. L., Roscoe, J., & Ryan, R. M. (2000). *Daily well-being: The role of autonomy, competence, and relatedness*. *Personality and social psychology bulletin*, 26(4), 419-435.

19 Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). *Intrinsic and extrinsic motivations: Classic definitions and new directions*. *Contemporary Educational Psychology*, 25, 54-6 doi:10.1006/ceps.1999.1020

20 Voor andere ontwerpbenaderingen zie: Rondeel, M. (2012). *Het ontwerpboek: Leertrajecten ontwerpen voor vakmanschap en vernieuwing (1ste editie)*. Macmillan Publishers.

Leren in interactie met en van elkaar

Het is belangrijk dat de leeromgeving de professional uitdaagt continu te blijven leren en er meer een leercultuur binnen de eigen werksituatie gecreëerd wordt. Participatie is hierbij erg belangrijk. Niet een scholing bedenken vóór professionals maar mét!

Assessment professionals

Lerende professionals toetsen zichzelf en hun collega's continu, zodat hun vaardigheden op het gewenste niveau blijven en de kennis up-to-date. Donald Schön heeft een belangrijke theorie ontwikkeld over het werken en leren van professionals²¹. Hij zag dat professionals in hun beroepspraktijk niet altijd rationeel en technisch een probleem te lijf gaan. Door professionals te bevragen over wat zij nou in de praktijk eigenlijk deden, zag hij dat zij vaak werken met impliciete en onbewuste kennis. Zij vertrouwen in complexe en onzekere situaties op intuïtief 'weten'. Blijkbaar - zo redeneerde hij - hebben zij het vermogen om problemen op te lossen zonder al te veel analyse vooraf. Echte professionals reflecteren op het vraagstuk terwijl ze ermee omgaan. De kennis die zij in de praktijk ontwikkelen is misschien niet wetenschappelijk, maar ze is tenminste wel relevant voor de vraagstukken waarmee professionals werken.

Schön beschreef en onderzocht dit proces als 'reflectie-in-actie', waarbij kennis niet alleen wordt toegepast, maar ook - al doende - wordt aangepast. Kennis wordt dus ontwikkeld tijdens de uitvoering. De "reflective practitioner" is de vakmens die veel meer weet dan in woorden valt uit te drukken, maar die zijn professionaliteit laat zien in de praktijk. Professionals leren volgens Schön vooral aan, en in de praktijk, en minder door kennisoverdracht van anderen. Toch kan men niet helemaal op eigen praktijkkennis vertrouwen, omdat men het risico loopt te veel binnen de eigen set van aannames te blijven (single-loop learning). Kennis die werkt, bevestigt zichzelf. Daarom dient men ook kennis buiten de eigen praktijk te blijven ontwikkelen, maar dan bij voorkeur in de vorm van het reflectieve practicum: reflectie-in-actie. Intervisie en supervisie zijn typische werkvormen daarbij²².

Uitgangspunten voor het scholingsplan

Deze wetenschap over het leren van professionals wordt zo goed mogelijk benut voor de inrichting van het scholingsplan, zodat er optimaal geleerd wordt en de counselors hun bekwaamheden (door)ontwikkelen, en dit blijven doen. Hiervoor hebben we de volgende uitgangspunten als onderwijskundig kader en fundament voor het scholingsplan geformuleerd:

- Er is vertrouwen in het professioneel handelen en willen leren;
- De scholingseisen sluiten aan bij de huidige werk- en leerpraktijk;
- De eigen casuïstiek is het uitgangspunt van het leren;
- Er is keuzevrijheid in de aangeboden leerinstrumenten;
- De counselors kunnen op basis van reflectie en feedback hun handelen continu beoefenen en verbeteren;
- De counselors leren vanuit verschillende perspectieven (interdisciplinair) van en met elkaar;
- De counselors kunnen de vertaalslag maken tussen de (nieuwe) kennis over de prenatale screening en de manier waarop zij dat in een counselingsgesprek kunnen uitleggen.

Bijlage 5 Marktverkenning

Het doel van de marktverkenning is om in kaart te brengen of er genoeg aanbod van scholingsinstrumenten te realiseren is vanaf januari 2022. Hierbij is zowel gekeken naar de scholingsinstrumenten die er nu al zijn, als welke mogelijkheden eventuele scholingsaanbieders zien in het ontwikkelen van aanbod.

Zoals in het scholingsplan staat dient er aanbod te zijn op de volgende drie gebieden:

- Kennis (kennisbasis) - 8 punten.

Waarvan bij 4 punten zowel de inhoud als het scholingsinstrument verplicht worden gesteld

- Vaardigheden (leeruitkomst 1 t/m 4) - 8 punten.
- Reflectie (leeruitkomst 5) – 4 punten.

Aanbieders ten behoeve van de kennisbasis

Op dit moment wordt de kennisbasis aangeboden middels

een e-learning die ontwikkeld is door het RIVM-CvB. In de marktverkenning is gesproken met diverse aanbieders van scholing. In onderstaande tabel staan de belangrijkste resultaten van de marktverkenning.

Mogelijke scholingsinstrumenten voor de vier overige kennis-accreditatiepunten

In onderstaand overzicht staat een mogelijke inventarisatie van scholingsinstrumenten die ingezet kunnen worden om de overige vier kennispunten te behalen.

Scholingsinstrumenten	Accreditatiepunten	Bijzonderheden, mogelijke bewijslast
Het volgen van een geaccrediteerd congres, webinar, symposium of informatieavond over prenatale screening Mogelijke aanbieder: https://www.clbps.nl/scholing/	Wordt bij het opnemen in de scholingsagenda vastgesteld	Scholing is geaccrediteerd, dus niet noodzakelijk
Indien het RIVM-CvB kiest voor Leffectief is er ook de mogelijkheid om 4 accreditatiepunten te behalen via Leffectief	4 punten	Scholing is geaccrediteerd, dus niet noodzakelijk
Lesgeven bij of onderzoek doen bij initiële bacheloropleiding tot verloskundige op het gebied van prenatale screening.	Conform aanstelling	Aanstellingsbrief
Verzorgen van (door de betreffende beroepsvereniging en RIVM) geaccrediteerde bij- en nascholing en deskundigheidsbevordering op het gebied van prenatale screening (congressen, symposia, casuïstiekbesprekingen, training, studiedagen, etc.).	Op basis van aantal bestede uren (ligt vast in de accreditatieprocedure)	Beschrijving nascholingsactiviteit + programma waaruit participatie blijkt
Publiceren van vakliteratuur over prenatale screening	Op basis van aantal bestede uren (ligt vast in de accreditatieprocedure)	Kopie publicatie of kopie titellijst

Aanbieders ten behoeve van de scholing voor vaardigheden en reflectie

Voor de scholingsinstrumenten van de vaardigheden en reflectie is in kaart gebracht wat er op dit moment al is aan mogelijk bruikbare scholingen. In onderstaand schema is in kaart gebracht wat, op basis van de verkenning,

mogelijk aanbod kan zijn op de scholingsagenda van de counselors. Hierbij benadrukken we nogmaals dat dit slechts een verkenning is en dat we adviseren om hierover in gesprek te gaan met de verschillende academies en scholingsaanbieders (zie ook het implementatie- en communicatieplan).

Scholing	Aanbieder
Counselingsvaardigheden over prenatale screening	<ul style="list-style-type: none"> · Onafhankelijke nascholingen voor zorgverleners DOKh - Nascholing, kwaliteit en ondersteuning in samenwerking met INHolland Linda Martin en de andere 3 verloskunde academies · Opgezet door verloskundigen en bijvoorbeeld echoscopiecentra in samenwerking met trainer/scholingsaanbieder · Stichting DOKh, Alkmaar · AVAG (samenwerkingsverband hogeschool van Amsterdam en Groningen) Scholing Counseling prenatale screening – Academie Verloskunde (verloskunde-academie.nl) · Mogelijk andere verloskunde academies
SEO-opleiding-AMC.pdf (spsao.nl)	· Amsterdam medisch centrum (AMC)
Digitale vaardigheidstraining	· Traintool
Besluitvorming prenatale screening	· Academie van Maastricht
Effectief communiceren met laaggeletterden	· Agenda KNOV-Stichting Pharos, Utrecht
Post hbo opleiding echoscopie in de zwangerschap (PEZ) fase 2 (av-m.nl)	· Academie verloskunde Maastricht
Counselen prenatale screening	<p>DOKh: DOKh is een onafhankelijke scholingsaanbieder voor zorgverleners. Zij hebben ruime ervaring met nascholing voor verloskundigen en werken hierin nauw samen met o.a. Linda Martin.</p>
Coachend luisteren voor verloskundigen (Ayenne Hoeksema, Delft) □ vrije keuzeruimte	· Agenda KNOV-Stichting Pharos, Utrecht
Methodisch Intercollegiaal Overleg/Intercollegiale Toetsing	· Beroepsgroepen in samenspraak met RC ²³

Naast bovenstaande inventarisatie hebben wij, OAB Dekkers, met de scholingsaanbieder DOKh, de academie Verloskunde in Maastricht, InHolland en traintool gesproken over welke mogelijkheden zij zelf zien in het aanbieden van de trainingen.

- DOKh heeft een ruim aanbod voor verloskundigen ([https://www.dokh.nl/\(klinisch\)-verloskundigen/](https://www.dokh.nl/(klinisch)-verloskundigen/)). Counseling op serotiniteit zit in het aanbod. Hierin wordt, ook online, geoefend met een trainingsacteur. Voor counseling over prenatale screening staan zij zeker open om een aanbod te ontwikkelen, zodanig dat de scholing opgenomen en geaccrediteerd kan worden voor prenatale screening.

Al hun opleidingen en trainingen zijn nu geaccrediteerd (bijvoorbeeld bij de KNOV). Ook voor overige zorgverleners werken zij alleen met geaccrediteerde scholingen.

Bijkomende voordelen:

- Landelijke dekking van scholing waardoor ook regionaal aanbod beschikbaar is.
- Online en fysieke trainingen; door het online aanbod is plannen makkelijker.
- Interdisciplinaire mogelijkheden door contacten met overige zorgverleners.
- Ervaring met KNOV en regionale centra (kwaliteitsregisters en Peridos).

- DOKh is een stichting waardoor er geen winstoogmerk is (prijzen daardoor niet commercieel).
- Bekende opleider voor verloskundigen.
- Capaciteit voor 2700 counselors in een cyclus van 5 jaar.
- Ervaring met het aanbieden en accrediteren van MIO's.
- Gratis collegiale support voor zorgverleners.
- Eerder ervaring met de uitvoering van trainingen voor counselors.

DOKh wil graag een rol spelen bij de uitvoering van de bij- en nascholing en wordt graag op de hoogte gehouden van besluitvorming door het RIVM.

- Traintool heeft afgelopen jaren de online trainingen en toetsing voor de counseling prenatale screening mogen verzorgen. Zij zien zelf kansen om de online training veel meer ontwikkelingsgericht in te zetten (in plaats van de focus op de toets). Hier ligt volgens hen ook hun kracht. In een vervolgesprek zal verkend moeten worden of zij kansen zien om de training aan te bieden als keuzemogelijkheid. Ook omdat zij ruime ervaring hebben om vaardigheidstrainingen online aan te bieden.

• Academies Verloskunde

Zowel de academie Verloskunde Maastricht (zie: <https://www.av-m.nl/cursussen-en-trainingen>) als InHolland hebben ervaringen met het aanbieden van scholingen voor echoscopisten en verloskundigen. Ook de andere Hogescholen, maar ook Universiteiten in samenwerking met een academisch ziekenhuis, bieden dergelijke scholingen aan.

De Academie Verloskunde Maastricht geeft aan dat het aanbod trainingen altijd in ontwikkeling is en wordt geleid door de behoeften uit het werkveld. De academie heeft ervaring met het begeleiden van Methodisch Intercollegiaal Overleg (MIO). Zij zien deze methode bovendien ook als kans om de behoefte van het werkveld op te halen en op basis hiervan scholing te ontwikkelen. Deze vorm kan een bijdrage leveren aan het bekwaam blijven van counselors. Ook is er binnen de academie expertise op het gebied van prenatale screening. Zo bieden zij scholing aan bij de bacheloropleiding en hebben zij de

basistraining verzorgd. De academie ziet bovendien ook kansen om trainingen die zij nu al aanbieden (zoals gezamenlijke besluitvorming) te vertalen naar een training 'besluitvorming counseling prenatale screening'. Tevens zien ze mogelijkheden in het aanbieden van trainingen op maat (counselingsvaardigheden) en het samen leren in Communities of Practices (CoP) waarbij gebruik gemaakt wordt van de eerder beschreven MIO-methode. In deze zogenoemde, al bestaande CoP's, wordt gebruik gemaakt van eigen regionale casuïstiek.

InHolland geeft aan dat zij prima een scholingsaanbod kunnen bieden. De vorige keer hebben zij dat gedaan in samenwerking met DOKh. Concreet kunnen en willen zij per jaar het volgende aanbieden:

- 1 dagdeel PNS counselingsvaardigheden- Update met nieuwste inzichten.
- 1 dagdeel: PNS counselingsvaardigheden oefenen met eigen casuïstiek.

- Op basis van deze gesprekken zien wij kansen liggen voor de verschillende Verloskunde Academies in het land om, samen met de regionale centra, een methodische intercollegiale overlegstructuur op te zetten. Ook zijn er genoeg mogelijkheden om een diversiteit aan scholingen aan te bieden.

Bijlage 6. Notulen klankbordgroep

Klankbordgroep 'Onderwijskundig advies scholingsplan counseling over prenatale screening'

Onderwijskundig kader, analyse huidige situatie en ontwerpcriteria

Datum: 5 november 2020 (15:30 – 16:30)

Locatie: Zoom

Verslag: Janna Stok van Onderwijsadviesbureau Dekkers

Deelnemers:

- 7 verloskundigen
- 12 vertegenwoordigers Regionale centra
- 2 vertegenwoordigers KNOV
- 2 vertegenwoordigers NVOG
- 4 vertegenwoordigers opleiding verloskunde
- 2 trainers vaardigheidstraining
- 1 vertegenwoordiger BEN
- 1 vertegenwoordiger traintool
- 5 overige zorgverleners

Vanuit OAB Dekkers:

- Peter Loonen (voorzitter)
- Jacandra van Megen
- Liza Peeters
- Janna Stok

1. Opzet bijeenkomst

De bijeenkomst begon met een algemene introductie over het onderwijskundig kader, de analyse van de huidige situatie wat betreft leeruitkomsten, leeractiviteiten en toetsing en de ontwerpcriteria van deze drie onderwerpen. Vervolgens gingen de deelnemers uiteen om in drie groepen met elk één begeleider. Hierin werd gediscussieerd over de mate waarin het onderwijskundig kader, de analyse van de huidige situatie en de ontwerpcriteria overeenstemmen met hun praktijk.

Klankbordgroep 'Onderwijskundig advies scholingsplan counseling over prenatale screening'

Datum: 12 november 2020

Locatie: Microsoft Teams

Verslag: Liza Peeters en Jacandra van Megen

Deelnemers:

opleiding vaardigheidstrainingen

Vanuit OAB Dekkers:

- Mevrouw, L. (Liza) Peeters
- Mevrouw, J. (Jacandra) van Megen

Opgehaalde input

We hebben met betrokkenen besproken vanuit hun rol als trainsters van de vaardigheidstrainingen welke aspecten hen opvallen in de huidige leersituatie met betrekking tot de duiding van het begrip counselingsvaardigheden voor prenatale screening:

Klankbordgroep 'Onderwijskundig advies scholingsplan counseling over prenatale screening'

Datum: 16 november 2020

Locatie: Microsoft Teams

Verslag: Liza Peeters en Jacandra van Megen

Deelnemers:

4 trainers vaardigheidstrainingen

Vanuit OAB Dekkers:

- Mevrouw L. (Liza) Peeters
- Mevrouw J. (Jacandra) Van Megen

Input opgehaald

We hebben met bovenstaande deelnemers besproken vanuit hun rol als trainers van de vaardigheidstrainingen welke aspecten hen opvallen in de huidige leersituatie met betrekking tot de duiding van het begrip counselingsvaardigheden voor prenatale screening.

Klankbordgroep 'Onderwijskundig advies scholingsplan counseling over prenatale screening'

Datum: 26 november 2020

Locatie: Microsoft Teams

Verslag: Liza Peeters en Jacandra van Megen

Deelnemer:

1 verloskundige

Vanuit OAB Dekkers:

- Mevrouw L. (Liza) Peeters
- Mevrouw J. (Jacandra) Van Megen

Input opgehaald 26 november

- Betrokken is verloskundige en vertegenwoordigd daarnaast regio Leiden. Regio Leiden was de regio die kritische feedback had gegeven op de training. Zij vind het belangrijk dat zij ook nu, in deze fase, constructief meedenken.

Klankbordgroep 'Onderwijskundig advies scholingsplan counseling over prenatale screening'

Datum: 3 december 2020

Locatie: Microsoft Teams

Verslag: Janna Stok

Aanwezig:

Er waren in totaal 22 deelnemers aanwezig. De deelnemers bestaan uit verloskundigen, coaches van Traintool, docenten van de opleiding Verloskunde en (kwaliteits)medewerkers/regiomanagers van regionale centra, stichting Prenatale Screening (verschillende regio's), Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie.

Vanuit OAB Dekkers:

- Peter Loonen (voorzitter)
- Jacandra van Megen
- Liza Peeters
- Janna Stok

1. Opzet bijeenkomst

In de bijeenkomst is besproken hoe de input van de eerste klankbordgroep (5/11/2020) is verwerkt en terug te zien in het scholingsplan en zijn de leeruitkomsten besproken. In de subgroepen werden de leeruitkomsten besproken aan de hand van de volgende drie vragen:

- a. Vatten de leeruitkomsten voldoende samen wat de counselor PNS moet weten en kunnen?
- b. Is de indeling logisch?
- c. Hoe kunnen we een basis en gevorderd niveau aan te brengen o.b.v. deze leeruitkomsten?

Klankbordgroep 'Onderwijskundig advies scholingsplan counseling over prenatale screening'

Datum: 7 januari 2021

Locatie: Microsoft Teams

Verslag: Janna Stok

Aanwezig:

- 11 regionale centra
- 5 verloskundigen
- 2 coaches traintool
- 1 vertegenwoordiger BEN
- 2 vertegenwoordigers KNOV
- 1 Echoscopist
- 1 gyneacoloog

Vanuit OAB Dekkers:

- Peter Loonen (voorzitter)
- Jacandra van Megen
- Liza Peeters
- Janna Stok

1. Opzet bijeenkomst

Peter Loonen van OABDekkers geeft een inleiding van de werkwijze tot nu toe met betrekking tot het onderwijskundig advies scholingsplan prenatale screening. Vanuit de analyse van de huidige situatie die samen met de klankbordgroep gemaakt is, en de gezamenlijke vaststelling van de leeruitkomsten (bekwaamheden) waarover counselors met betrekking tot prenatale screening dienen te beschikken, ligt er nu een eerste voorzet van de invulling van het scholingsplan.

Klankbordgroep 'Onderwijskundig advies scholingsplan counseling over prenatale screening'

Nieuwe concept scholingsplan

Datum: 29 januari 2021

Locatie: Microsoft Teams

Verslag: Janna Stok

Aan het overleg is deelgenomen door 11 verloskundigen, 14 vertegenwoordigers van regionale centra, 6 vertegenwoordigers van overige beroepsgroepen.

Vanuit OAB Dekkers:

- Peter Loonen (voorzitter)
- Jacandra van Megen
- Liza Peeters
- Janna Stok

1. Opzet bijeenkomst

Deze bijeenkomst stond in het teken van de laatste input ophalen op de meeste recente versie van het scholingsplan. Bij deze klankbordgroep waren meer deelnemers aanwezig dan de vorige klankbordgroepen en waren er meer groepen vertegenwoordigd. Tijdens de bijeenkomst geeft OAB Dekkers de deelnemers uitleg over de huidige versie van het scholingsplan en kregen zij de ruimte om hier vragen bij te stellen. Vervolgens ging de groep uiteen in subgroepen die gebaseerd waren op hun achtergrond en werkzaamheden. Hieruit vloeiden drie subgroepen voort; verloskundigen (en KNOV), regionale centra en overige beroepsgroepen (echoscopisten, gynaecologen, perinatologen, klinisch verloskundige).

Bijlage 7: Notulen werkgroep Voorlichting & Deskundigheidsbevordering

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)

Werkgroep Voorlichting en Deskundigheidsbevordering - Prenatale Screening down-, edwards- en patausyndroom en SEO

Datum: 29 oktober 2020

Locatie: Webex videoconference

Verslag: Judith Wammes van Het Notuleercentrum

Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering om 14.00 uur en heet de aanwezigen welkom.

Dit is een extra bijeenkomst waarin de werkgroep gevraagd wordt feedback te geven op de voorgestelde uitgangspunten en ontwerpcriteria ten behoeve van het onderwijskundig advies.

Het RIVM-CvB is, samen met de Regionale Centra voor Prenatale Screening, verantwoordelijk voor de deskundigheidsbevordering van de counseling in het kader van de screening op down-, edwards- en patausyndroom en structurele afwijkingen.

Het doel van de deskundigheidsbevordering is het waarborgen van de kwaliteit van de prenatale counseling. In het kader hiervan dient een nieuw scholingsplan te worden ontwikkeld. Het RIVM CvB heeft een onderwijskundig advies gevraagd aan Onderwijsadviesbureau Dekkers. Tevens wordt een draagvlakonderzoek uitgevoerd.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)

Werkgroep Voorlichting en Deskundigheidsbevordering - Prenatale Screening down-, edwards- en patausyndroom en SEO

Datum: 7 januari 2021

Locatie: Webex videoconference

Welkom, opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 09.00 uur en heet de aanwezigen welkom.

Dit is een extra bijeenkomst waarin de werkgroep gevraagd wordt mee te denken over het onderwijskundig advies voor de scholingsronde prenatale screening vanaf 2022. (In vervolg op verslag 29 oktober 2020.)

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)

Werkgroep Voorlichting en Deskundigheidsbevordering - Prenatale Screening down-, edwards- en patausyndroom en SEO

Datum: 18 februari 2021

Locatie: Webex videoconference

Welkom, opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 10.00 uur en heet de aanwezigen welkom.

In deze extra bijeenkomst wordt de werkgroep gevraagd mee te denken over het onderwijskundig advies voor de scholingsronde prenatale screening vanaf 2022.